

LEEU- WARDER

COU- RANT.

No. 77

WOENSDAG den 28. JUNY.

PARYS, *den 18 Junij.*

De zitting van de kamer der vertegenwoordigers van heden, is zeer onstuimig geweest, voornamelijk toen de heer *Leguevel* voorstelde, aan het gouvernement een concept-wet te verzoeken, ter beteugeling van de euveldaden, gepleegd [zoo als hij het uitdrukte] door de struikroovers, die den titel van *koninklijke krijgsbenden* hebben aangenomen. Gedurende dit voorstel, had de vergadering hem met bedaardheid aangehoord; maar toen hij deze woorden uitsprak: „ al de opstandelingen en derzelver bloedverwanten in de open nedergaande linie worden buiten de wet gesteld, " gaf de vergadering de sterkste afkeuring te kennen: van alle kanten hoorde men, met kracht en gedurige herhaling, om de orde van den dag roepen; verscheiden leden vroegen tevens het woord en snelden naar het spreekgestoelte; doch de vergadering vroeg, dat zij, zonder de orde van den dag te staken, geene discussien wilde hebben. Het gelukte eindelijk den president, voor een oogenblik, stilte in de vergadering te brengen, en toen vroeg hij of dezelve een' der sprekers, die zich aan het spreekgestoelte hadden vertoond, wilde aanhooren. Doch het geroep om de orde van den dag begon op nieuw met dezelfde hevigheid, zoo dat de president eindelijk genoodzaakt werd, na de opneming der stemmen, tot de orde van den dag te laten overgaan.

Vervolgens werd door den heer *Dupin* de volgende voordragt gedaan: Er zal eene commissie van 21 leden benoemd worden, welke belast zal zijn met het vereenigen, omwerken en in overeenstemming brengen van onze constitutien; welk voorstel, almede na hevige debatten, tot maandag is uitgesteld.

Eindelijk werd door een lid voorgedragen, dat — het artikel van het bijvoegsel van de constitutie verbiedende om andere voorstellen in schrift aan de kamer voor te leggen, dan de rapporten der ministers en die der commissien over de voorstellen van wetten — dit artikel zoodanig zal worden uitgelegd, dat de ontwikkelingen van de voorstellen van wetten aan de kamer voorgedragen insgelijks zullen mogen geschreven zijn. Welk voorstel, na eenige discussien, gerenvoijeerd is.

— Bij afwezendheid van den Keizer, is het bestuur aan een' raad van regentschap toebetrouwd. In dezen raad, zamengesteld uit de Prinsen der keizerlijke familie en de ministers, zal de prins aarts-kanselier presideren.

Er zal, daarenboven, een raad van verdediging voor Parys worden gevormd, waarin zullen zitting hebben de prefekten van het departement en van politie, onder voorzitting van Z. Exc. den minister van oorlog.

— De hertog van Bassano is, gisteren avond, naar het hoofdkwartier van Z. M. vertrokken.

— De Keizer heeft, vóór zijn vertrek, tot de verdediging van Parys de volgende officieren benoemd: de luitenant-generaals *Sébastiani*, *Grenier*, *Beaumont*, *Ambert*, *Desfourneaux*, *Bonnet*, *Marchand*, *Rampon*, *Pully*, *Compans*; de maréchaux-de-camp *Decouchy*, *Bailly de Saint-Paul*, *Pelleport*, *Montholon* en den kolonel *Carion-Nisas*.

— De vestingwerken van de hoogte Montmartre zijn bijna voltooid. Men heeft aldaar reeds verscheiden stukken van zwaar kaliber geplaatst. De werken, die men te Belleville en op de hoogte van Saint-Chaumont maakt, worden volijverig voortgezet. Men begint thans ook een groot getal stukken naar dit punt te rigten, welke, binnen korten tijd, in positie gesteld zullen worden.

In de Vendée hebben er onderscheiden bloedige gevechten plaats gehad; de opstandelingen hebben veel volks verloren, de marquis *de la Roche-Jacquelin*, die het opperbevel over dezelve voerde, is gesneuveld, gelijk mede vele koningsgezinde officieren. Ons verlies is ook zeer aanmerkelijk geweest; de linietroepen hebben veel geleden, en de generaal *Grosbois* is in het gevecht van Saint-Gilles gesneuveld. Tusschen de Vendée en een gedeelte van Bretagne, en bovenal met Vannes, is de gemeenschap afgebroken.

Het algemeen verslag over den toestand van het Rijk, van den minister van binnenlandsche zaken, in de beide kamers voorgelezen, heeft, zoo als te wachten was, eene hoofdstrekking om het bestuur van *Lodewijk XVIII* in het ongunstigste, en dat van *Napoleon* in het allergunstigste daglicht te plaatsen. De eerste heeft alles verdorven, de laatste is bezig alles te herstellen. Hetgeen in dit verslag de grootste plaats bekleedt, is natuurlijkerwijze alles wat betrekking heeft tot het krijgswezen. Dit (zegt *Carnot*) heeft de Koning verschrikkelijk verwaarloosd. Bij de conventie van den 23sten april 1814, welke den vrede van Parys is vooraf gegaan, heeft hij de 53 buiten 's landsgelegen vestingen, die nog door de Fransche troepen bezet waren, met derzelver geschut en ammunitie overgegeven. De legermagt, die, den 1sten april 1814, op 600,000 man kon berekend worden, was tot op 175,000 man verminderd. Doch thans kan men hopen, dat die magt welhaast weder tot 500,000 man zal gebragt zijn. De bataillons nationale garden, dienende om de bezettingen der vestingen en de reserven voor de verdediging der grenzen uit te maken, zullen weldra een getal van 350,000 man bedragen. Den 31sten mei, bestonden de generale staven uit 492 opper-officieren, 1730 kommanderende adjudanten, aides-de-camp en adjudanten, 1189 wapenkommandanten, plaats-adjudanten, enz.

De keizerlijke garde, bestaande in 24 regementen infanterie, 5 regementen kavalerie, verscheiden korpsen van de gendarmerie, artillerie, genie en den trein, is reeds meer dan 40,000 man sterk. Al de takken van dienst der artillerie zijn gereorganiseerd. Honderd batterijen zijn in linie bij de onderscheiden legers. Sedert twee maanden, zijn er 80,000 geweren vermaakt. Binnen korten tijd, zullen er meer dan 600,000 nieuwe geweren gefabriceerd zijn; om, des noods, de geheele bevolking der landstreken, die bedreigd mogten worden, te wapenen. De 150 vestingen, die onze frontieren dekken, zijn gewapend en van krijgsbehoeften voorzien. Binnen 's lands zijn er twintig vestingen in staat van verdediging gesteld, gewapend en geprovianteerd. Soisons, Laon, Lafère, Saint-Quentin, Guise, Chateau Thierry, Vitry, Langres, enz., zijn in staat van eenen sterken wederstand te bieden; men arbeidt met den grootsten ijver aan de verdediging van Chalons, Reins, Dijon, enz. Les Vosges, le Jura, l'Argonne, reeds door de natuur versterkt, verkrijgen daarenboven al de verdedigingen der kunst: Parys en Lyon zullen, binnen weinige dagen, alle middelen hebben, om de grootste pogingen van den vijand te wederstaan. Vijf à zes duizend lieden arbeiden dagelijks aan de werken van elke der beide steden. Eene soortgelijke grootspraak kenschetst dit geheele gedeelte van het verslag.

De staat der financien zal, in al deszelfs bijzonderheden, door de ministers van dat departement openhartig voorgelegd worden, hebbende Frankrijk, in de moeijelijke omstandigheid, waarin het gewikkeld is, zeer groote behoeften. Een eenvoudig voorschot, welks betaling door de wet gewaarborgd wierd, zou voldoende zijn, om aan dezelve te voldoen.

Wat de buitenlandsche betrekkingen betreft, de Keizer (zegt het verslag) heeft niets verzuimd, om het bloedvergieten voor te komen; maar al die pogingen vruchteloos geweest zijnde, heeft hij zich wel moeten gereed maken, om eenen onregtvaardigen aanval af te weeren.

In het artikel *Algemeene politie*, wordt zeer aangedrongen op het nemen van maatregelen, om de vrijheid der drukpers te beperken, en, op het geven van die organieke wetten, welke noodig zijn, om te beletten dat de losbandigheid niet de vrijheid, de regeringloosheid niet de goede orde vervange, enz.

'sGRAVENHAGE, *den 22 Junij.*

Het veldbataillon onzer schutterij op eergisteren onder de wapenen geweest zijnde, heeft zich op nieuw verbonden, en hun verlangen deswegen aan den kolonel te kennen gegeven, om, zoo spoedig doenlijk, tot verdediging van Vorst en Vaderland uittetrekken, en zich derwaarts te begeven, waar de nood zulks vereischen zal.

Naar men verneemt, zullen tegen aanstaanden zaturdag de onderscheiden korpsen vrijwilligers, zoo kavalerie als infanterie, als mede de zich aangeboden hebbende schutterijen, uit de in de nabijheid dezer Residentie gelegen steden en dorpen zich herwaards begeven en door Zijne Majesteit den Koning geïnspecteerd worden. Men wil zelfs, dat ook de Amsterdamsche vrijwillige kavalerie zich onder dat getal zal bevinden.

DORDRECHT, *den 23 Junij.*

Een Engelsch officier, dezen nacht alhier gepasseerd, berigt, dat de hertog *van Wellington* zijn hoofdkwartier reeds van Binch naar Bavai op Franschen bodem, twee uren ten westen van Maubeuge, heeft overgebragt.

En een courier, dezen voormiddag hier doorkomende, berigt, dat gisteren op nieuw bij Maubeuge sterk gevogten is, en het voordeel wederom beslissend aan onze zijde is geweest. *Buonaparte* was zelve een oogenblik omsingeld geweest, maar nog, door een grijzen kapot aanteschieten, ontsnapt.

VLAARDINGEN, *den 23 Junij.*

Op eergisteren, de heugchelijke tijdingen van de zegerijke overwinning onzer dappere strijders alhier inloopende, werden alle harten met onuitspreeklijke blijdschap vervuld, en werd van alle zijden het verlangen te kennen gegeven, om onverwijld eenige verkwikkingen bijeen te brengen, voor de gekwetsten in de hospitalen: Op staande voet, werd aan sommigen der ingezetenen de inzameling daarvan opgedragen, die daartoe den dag van gisteren, en als offerplaats het Weeshuis alhier vaststelden. De liefderijke bijdragen zijn daarop dermate toegevloeid, dat men rondborstig zeggen mag, dat de Oud-Nederlandsche deugden van deelneming en vaderlandsliefde op dezen dag hebben uitgeblonken. Geenen rang nog stand heeft zich onttrokken, maar elk een heeft met liefde en vlijt bijgedragen; het was een heerlijk schouwspel te zien, hoe elk een, hoe zelf behoeftigen, grijsaarts, weduwen, kinderen, elk iets aanbragten, hetzij geld, linnen, pluksel, wijn of andere verkwikkingen: Het verdiend ook vermeld te worden, dat van allen, die vervolgens eenigen dienst hebben verrigt, hetzij van rijden, kruijen, slepen, loopen of adsisteren, niemand eenige belooning heeft willen aannemen, maar allen eenstemmig hunnen dienst den Vaderlande geschonken hebben.

Slechts weinige uren heeft deze inzameling geduurd, en reeds vóór den avond had men, behalven de rijke bijdragen in linnen, pluksel, wijn enz., de zeer aanzienlijke som van *f* 2845 - 9. - 0 bijeen.

Daar door is men dan ook in staat gesteld geweest, reeds op gisteren-avond of in den nacht, in een geschikt vaartuig, onder geleide van een vertrouwd persoon, van de beste adressen voorzien, naar de hospitalen aan de grenzen af te zenden de volgende goederen, die men niet twijffelt of zullen allen aan onze gekwetsten nuttig en welkom zijn:

Ruim zestien ankers roode Wijn, en
Circa vijf ankers Rijnsche Wijn, in flessen.
Zes en een-vierde kisten Citroenen.
Drie ankers Wijn-Azijn.
Veertig zakken beste Gort.
Twee honderd vijftig ponden Rijst.
Tien agtendeels versche Boter.
Een kist, inhoudende tagtig pond beste Thee.
Drie kistjes, honderd twee-en-tagtig pond Pruimen.
Twee vaatjes, twee honderd pond Suiker.
Een vaatje, honderd pond Sijroop.

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde.*)

Drie honderd agt-en-twintig pond Tabak, in vierendeels ponden.
Zeventien mandjes Pijpen.

Alles van zeer goede kwaliteit.

Voorts een aanzienlijke en kostbare kwantiteit linnen-pluksel, omtrent 750 ellen gebruikt linnen, een aantal zwagtels en verbanden, eenige bedlakens en eenige nieuw gemaakte hembden. Terwijl men, begrepen hebbende, niet alles op één punt en op één oogenblik te moeten zenden, nog eene aanzienlijke somme gelds in voorraad heeft gehouden, om welhaast nog eene nieuwe en nuttige afzending te doen.

Men heeft tevens goedgevonden, eenige honderden exemplaren te doen drukken, van de volgende aanmoediging aan onze brave militairen, en dezelve tevens ter distributie in de hospitalen mede te zenden.

De ingezetenen der stad Vlaardingen, aan de gekwetste dappere verdedigers van het Vaderland.

BRAVE SOLDATEN!

De kreet uwer overwinning dringt tot ons door; gij hebt den heldenstrijd voor Vorst en Vaderland, voor Godsdienst en Vrijheid gestreden, gij hebt als mannen gestaan, gij hebt overwonnen en den Nederlandschen naam eene onsterfelijke eer verworven; wij juichen, en elke stad, elk dorp juicht met ons; wij danken God, en wij danken U; want uwe dapperheid, uwe trouw, uwe standvastigheid, heeft de bedoelingen van den dwingeland en deszelfs gevloekten aanhang verijdeld; uwe gesneuvelde kameraden zijn een' edelen dood, den dood voor het Vaderland gestorven; wij kunnen hen niet in het leven herroepen, maar hunne nagedachtenis zal bij ons en bij het nageslacht in zegening blijven. Ook uw bloed heeft gestroomd; wij gevoelen dit en gevoelen dit dankbaar; want uw kostbaar bloed heeft voor *ons* gestroomd; naauwlijks vernemen wij dit, of wij hebben geld en verkwikkingen voor U bijeengezameld, en zenden dat onverwijld aan uwe opperhoofden en verzorgers; gebruik hetgene U daarvan zal worden uitgereikt als een welmeenend offer uwer dankbare landgenooten; en moogt gij herstellen en het zwaard weder opvatten, zoo houdt dan vol; strijdt met moed en standvastigheid; strijdt voor Oranje en het Vaderland; en de God der Heerscharen, en de God van Nederland zal aan uwe zijde strijden en aan uw de overwinning schenken.

Vlaardingen, den 22sten junij 1815.

NOTIFICATIE.

Het plaatselijk bestuur der stad Leeuwarden, nodigt bij deze uit, alle ingezetenen, die verlangen hunne ware gevoelens van medelijden met het lot onzer gewonde krijgshelden, die door zulke onversaagde bewijzen van dapperheid, den algemeenen vijand het hoofd geboden hebben, eenigermate te soulageeren, door de toezending van eenig *oud Linnen*, *Windsels*, *Pluksel* en *Compressen*, hetzelve te willen doen bezorgen op het Raadhuis alhier, op donderdag en vrijdag aanstaande, des morgens van 9 tot 1 uur, van waar de verzending als dan op zaturdag daaraanvolgende kan plaats hebben.

Leeuwarden, den 27sten junij 1815.

Het plaatselijk bestuur voorn.,
De presid nt-burgemeester,
BERNH. BUMA.

De ondergeteekende heeft de doos met eene aanzienlijke kwantiteit Pluksel, Windsels en Compressen, op heden morgen ten 9 uren, ten zijnen huize bezorgd, wel ontvangen.

Leeuwarden, den 27sten Junij 1815.

W. R. VAN SIPPAMA.

BEKENDMAKING.

De directeur der directe belastingen in de provincie Vriesland, doet aan een ieder dien het aangaat, bekend maken, dat bij de examinatie van de eerste leggers van het Paarden-, Plaisier- en Passagegeld, bevonden en gebleken is:

Dat vele personen, het zij uit onkunde, of anderzins, hunne Paarden, niet, of niet naar behoren, hebben aangegeven, en in den gezegden legger gebragt zijn, als daar zijn:

Kooplieden, dewelke hunne Paarden, als neering doende Paarden, in de 2de klasse of voor gemengd gebruik hebben aangegeven, en alzoo zijn aangeslagen,

(*Het vervolg op bladzijde twee.*)

terwijl dezulke Paarden, tot de 1ste klasse behoren.

Fabrijkanten, Trafijkanten, en neering doende lieden, welkers Paarden voor de uitoeffening van hunne Fabrijken, Trafijken of neeringen, niet volstrekt noodig, en onontbeerlijk zijn, en die dezelve voor vermaak of gemak, als, het slepen of vervoeren van hunne waren of goederen, gebruikende in de 2de klasse, of voor gemengd gebruik aangegeven hebben, en alzoo zijn aangeslagen, daar dezelve tot de 1ste klasse behoren.

Land- en Bouwlieden, dewelke hunne Paarden alleen als Bouwpaarden, en niet in gemengd gebruik hebben aangegeven, en echter dezelve voor rijtuigen, of onder den zadel rijden of gebruiken.

Zeer vele dewelke om de meerdere belasting te ontduiken, verzuimd hebben aantegeven dat zij Chaisen en Rijtuigen op riemen gebruiken, en vele dewelke *een* Paard boven de drie jaren in gemengd gebruik hebben aangegeven, en verzuimd hebben aantegeven, dat zij hetzelve met een Paard beneden de drie jaren voor een rijtuig spanden.

Stalhouders, of Verhuurders van Paarden, dewelke zich als Voerlieden, en hunne Paarden, als Voermans Paarden hebben aangegeven.

Dat volgens art. 31 van de Ordonnantie de Suppletoire Leggers en Kohieren, staande opgemaakt te worden, een ieder, dewelke zedert de eerste beschrijving het getal van zijne Paarden heeft vermeerderd, of dezelve tot een ander gebruik bezigt of wel bezigen, waar door dezelve aan eene hogere klasse onderhevig worden, of welkers Paarden bij de eerste beschrijving beneden de drie jaren waren, en *na den eersten april* drie jaren oud geworden zijn Of dewelke bij de eerste beschrijving hunne Paarden in het geheel niet, of niet volgens de Ordonnantie hebben aangegeven; door hem Directeur ten sterksten wordt aangemaand en gewaarschuwd, om binnen den tijd van veertien dagen na dato dezes, schriftelijke aangeving daar van te doen, ten kantore van den Ontvanger der Gemeente, ten einde zich te bevrijden van de boete van vier honderd Guldens voor elk Paard ter kwader trouw verzwegen, of niet behoorlijk aangegeven, bepaald bij § 2 van de Ordonnantie van den 10den februarij j. l.

Leeuwarden, den 24sten junij 1815.

De Directeur voornoemd,
C. VAN BREUGEL.

*** Heden middag, verloste gelukkig van een welgeschapen zoon, de huisvrouw van

DOCKUM, den 22 Junij 1815. R. SINIX.

Deze dient tot bekendmaking aan familie en bekenden zoo in- als buiten de stad

*** Ondertrouwd,

LIPPENHUIZEN, den 26 Junij 1815.
TH. LIEFTINCK, *Predik. te Lippenhuizen,* En E. B. VAN DER MEULEN.

*** Ondertrouwd,

M. P. D. VAN SYTZAMA, *Ontvanger der Registratie te Bergum,* En G. DE WENDT, *te Leeuwarden.*

LEEUWARDEN, den 25 Junij 1815.

BEURS-PRIJS DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 24 Junij 1815.

Holland,	Werkelijke Schuld	2½ pCt.	38	à	39¼
———	Uitgestelde Schuld	———	3¼	à	3⅜
———	Restanten uitgestelde Schuld		1⅞	à	[illegible]
———	Kansbilletten		16½	à	18
———	Domein-rescriptien	4 ———	70	à	71
———	Bons van het Syndikaat 5de serie	5 ———	99	à	99½
	Dito 6de serie	5 ———	96½	à	97
	Dito 7de serie	5 ———	92¾	à	93½
	Dito 8ste serie	5 ———	90¾	à	91¼
Frankrijk,	Tiers Consolidés	5 ———		à	
———	Certificaten van dito	5 ———		à	
Engeland,	geconsolideerde	3 ———		à	
Rusland,	bij *Hope en Comp.*	5 ———	64½	à	65
Dito Coupons			62	à	63
Pruissen,	bij de wed. *Uberf. en Serr.*	5 ———		à	
Saxen,	bij *Braunsb. en Comp.*	5 ———	95	à	96
Spanje,	neg. bij *Hope en Comp.* 1807	5½ ———	26½	à	27½
Dito Coupons			9½	à	10
Weener bank	bij *Goll en Comp.*	5 ———		à	
———	dito	4 ———		à	
———	Certific., bij *Goll en Comp.*	2½ ———	18½	à	18¾
Italiën Monte Napoléon		5 ———		à	
Napelsche Certificaten		3 ———	43¾	à	44½
Zweden,	bij *Hogguer en Hasselgr.*	5 ———	36	à	37
Dito Coupons			26	à	26½
Deensche Kroon		4 ———	42	à	43
Amerika,	bij *Hope en Comp.*	6½ ———	97	à	98
———	bij *Staphorst*	6½ ———	81	à	82

BURGEMEESTEREN DER STAD HARLINGEN gedenken, op MAANDAG den 3den JULY aanstaande, des namiddags ten 4 uren, in het Tolhuis op Kingmatile, aan den minstaannemenden, te besteeden:

Eenige REPARATIE en OPBOUWING aan het TOLMANS HUIS voornoemd, waarvan de conditien intusschen te vernemen en ter lezing liggen by den Stads Bouwmeester *M. STOLTE*, te Harlingen, en by den *TOLMAN*, te Kingmatille.

HARLINGEN, den 23 Juny 1815.
Burgemeesteren voornoemd,
De President-Burgemeester,
(*geteekend,*) K. BLOK.

DE BURGEMEESTEREN VAN DE STAD BOLSWARD gedenken, aan den minstaannemenden, op het Stadshuis aldaar, op MAANDAG den 10den JULY eerstkomende, des voormiddags ten elf uren, te besteeden:

HET OPVERWEN VAN HET STADSHUIS VAN BUITEN.

Waarvan de conditien van HEDEN tot den dag der Besteeding, ter Secretarie ter lezing liggen.

BOLSWARD, den 26 Juny 1815.
De President-Burgemeester,
J. HAITSMA.

DE SCHOUTEN VAN DRONRYP, OOSTEREND EN WOMMELS convoceeren, de Floreenplichtigen van het voormalig Distrikt Hennaarderadeel, in de Gemeentekamer te Wommels, op DONDERDAG den 29sten JUNY 1815, des namiddags ten 5 uren. tot Stemming van TWEE VOLMACHTEN, voor de Vyf Deelen Zeedyken Binnendyks.

De Schout van de Gemeente Wommels, H. W. v. D. KOLK.

DE SCHOUT VAN DE GEMEENTE MINNERTSGA, convoceert by deze, de Dyksfloreenplichtigen van den dorpe Minnertsga, tegen VRYDAG den 30sten JUNY 1815, des voormiddags ten 11 uren, in de Kerk aldaar, tot het Stemmen van TWEE VOLMACHTEN, op de Vyf Deelen Zeedyken Binnendyks, wegens gemelden dorpe, voor het lopend jaar 1815.

MINNERTSGA, den 21 Juny 1815.
De Schout voornoemd,
By absentie van den heer Schout,
S. LAMBSMA.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAG den 28sten JUNY 1815, des namiddags ten 2 uren, in de Herberg Roma, publiek, presenteren te verkoopen:

Een welbezeild TON'S-KAAGSCHIP, *DE DRIE GEBROEDERS* genaamd, gevoerd by Kapitein *Marten Smit*, lang over Steven 68 voeten, wyd 17 zeven-twaalfde voeten, hol in het Ruim 7 voeten, Vriesche Maat, te Londen groot 70½ Ton, en zulks met al zyn Rondhout, opstaand en lopend Wandt, Ankers en Touwen, Zeil en Treil, en verdere daarby zynde en aanbehoorende Goederen, volgens Inventaris daarvan zynde, en zoodanig het is liggende in de Zuiderhaven, te Harlingen.

De notaris WYMA te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAGEN den 28sten JUNY en den 5den JULY 1815, by de beschryving en den finalen palmslag, telkens des avonds ten 7 uren precies, by *Hk. WINTER*, in het Heeren Logement, publiek, presenteren te verkoopen:

Eene hechte en sterke HUIZINGE en BROUWERY, met TAPPERY en MOUTERY, TUIN enz., cum annexis, staande en gelegen aan de Zoutsloot, by de Franekerpoort, te Harlingen, in wyk D, no. 114, 115, 118, 125 en 126; by *Marten Betzouw* als eigenaar in gebruik, terstond vry te aanvaarden, en breder by billetten omschreven.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, (in plaats van op WOENSDAG den 5den JULY 1815,) op DONDERDAG den 6den JULY 1815, des namiddags ten één uur, in de Herberg Roma, publiek, presenteren te verkoopen:

Dantziger en Memelsche BALKEN en DEELEN, Noordsche BALKEN en DEELEN; voorts JUFFERS, KOLDERS, PYPESTAVEN, en hetgeen ten dage voormeld meerder genummerd zal liggen.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, (in plaats van op WOENSDAGEN den 5den en 19den,) op DINGSDAG den 4den, en WOENSDAG den 19den JULY 1815, op den middag ten 12 uren precies, by de beschryving en den finalen palmslag, telkens by *Hk. WINTER*, in het Heeren Logement, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en SCHUURE cum annexis, staande in den dorpe Sexbierum, onder no. 36, by *Pieter Gerrits Teersma en Vrouw* als eigenaars bewoond, den 12den MEI 1816 vry te aanvaarden.

HOUTVEILING.

Op DONDERDAG den 29sten JUNY 1815, des morgens ten 9 uren, op den Aarzentuin, by Leeuwarden, ten overstaan van een der notarien van de Assotiatie der Boelgoederen, te Leeuwarden: Van 3 à 4 Ladingen BOOMEN, zynde EEKEN in de Bast en geschilde ESKEN, BOEKEN, waaronder extra zwaare YPEREN, ELZEN, WILLIGEN en ABELIEN, en twee extra zwaare LINDEBOOMEN; een parthy KROMHOUT en DAMLEGGERS, enz., zeer geschikt voor Scheeps- en Huistimmerlieden, Molen- en Wagenmakers, Kuipers, Wieldraaijers, Blok- en Pompmakers.

De deurwaarder J. VAN EYCK, te Jorwerd, zal, op MAANDAG den 3den JULY 1815, by den finalen palmslag, des namiddags ten twee uren, in de Herberg te Wartena, publiek by verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Zeker schoon en welbetimmerd geoctroijeerd VEERSCHIP, varende van Wartena op Leeuwarden, ac vice versa, met de Goederen daarby behoorende, en verders zoodanig als het door den Schipper *Sake Jacobs de Boer*, wordt bevaren.

Wie gadinge heeft, die kome, op tyd en plaats voorschreven, en koope op conditien, welke dan zullen worden voorgelezen, die intusschen by bovengemelde deurwaarder te vernemen zyn.

De notaris en secretaris VAN DER LEY, te Ylst, zal, publiek by strykgeld, presenteren te verkoopen:

Eene kapitale HEEREN-HUIZINGE, staande te Ylst, tegen over de Waag, no. 193, in den jare 1793 gebouwd van de allerbeste Materialen; bestaande in verscheidene behangen Boven- en Benedenvertrekken, in een derzelve een fraai marmeren Schoorsteenmantel, een uitmuntende Keuken, in de Gang een fraai marmere Plint en fraaije Vloersteenen, aan de Binnen- en Voordeuren kopere Banden; voorheen door den Actuarius bewoond, thans ledig, en dagelyksch door de Gegadigden te zien, met voorkennis van de weduwe *Anne Pieters*.

Wie gadinge maakt, kome, in de Herberg te Ylst, by *TRYNTJE AUKES de BOER*, op den eersten zitdag DONDERDAG den 6den JULY, en op den tweeden en laatsten zitdag den 20sten JULY 1815, telkens des namiddags ten 2 uren precies, en koope op conditien als dan voor te lezen, en acht dagen voor den eersten zitdag te zien by den Actuarius, of den heer *RIKEL S. BUITENHOFF*, te Ylst.

TOT STRIKGELD ZAL GESTELD WORDEN VYFTIG GULDENS.

De notaris G. W. POSTHUMA, te Dockum, zal, op DINGSDAG den 11den JULY 1815, des namiddags ten een uur, ten huize van *Age Dykstra*, kastelein te Nykerk, by de beschryving, publiek, by strykgeld, presenteren te verkoopen:

I. Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE en HORNLEGER cum annexis, staande en gelegen op Berghuizen onder Nykerk, gequoteerd met no. 4, groot naar naam en faam 68½ pondematen, zoo Bouw- als Greidlanden, by *Klaas Symens Kloostra* wordende bewoond en gebruikt; ST. PETRI en den 12den MEI 1817, vry te aanvaarden.

II. Eene ZATHE en LANDEN, met STELPHUIZING, mede aldaar, gequoteerd met no. 1, groot naar naam 53 pondematen; zoo Bouw- als Greidlanden, by *Einte Lolkes Berghuis* wordende bewoond en gebruikt; ST. PETRI en den 12den MEI 1817 vry te aanvaarden, en zulks by Stukken; breder by Billetten gespecificeerd.

(§) (§) (§) Iemand genegen zynde, eenen ZOON of PUPIL, tegen een salaris van jaarlyks ƒ 900 - 0 - 0 in de Kost te besteeden by eenen Onderwyzer, in eene aanzienlyke Stad van Vriesland woonachtig, welke zich tot twee, of ten hoogste tot het getal van drie, Leerlingen bepaalt, om aan dezelve onderwys te geven in de voornaamste Oude, en van de Nieuwere: in de Hollandsche, Hoogduitsche, Engelsche, Italiaansche en Fransche TALEN en andere WETENSCHAPPEN, adres aan het Bureau dezer Courant, in de Speelmanstraat.

MR. JACOB HANEKUYK, notaris te Harlingen, zal, op WOENSDAG den 5den JULY 1815, by den finalen palmslag, des avonds ten zeven uren præcies, ten huize van den kastelein *H. WINTER* aldaar, publiek by verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende KOOPMANS-HUIZINGE, TUIN en PAKHUIS cum annexis, staande aan de Zuidkant van de Voorstraat, op het best van de Botermarkt, binnen Harlingen, in wyk E, no. 10 en 239, terstond na den finalen palmslag vry te aanvaarden, zoodanig als dit perceel wordt bewoond en gebruikt door den Eigenaar en Koopman *G. C. Leers*, die met goedvinden van den Renversaalhouder aanbiedt aan den eventuelen Kooper, om twee-derde gedeeltens der Koopschat, tegens eene jaarlyksche Intrest van vyf perCent, gedurende tien jaren, onder dit geveilde te laten staan.

(§) (§) (§) Al wie iets te pretenderen heeft, op de nagelaten Boedel van *TJEBBE KLAASEN*, in leven woonachtig binnen de Gemeente Schiermonnikoog, gelieve daarvan aangave te doen by den Secretaris R. M. FENENGA, woonachtig te Schiermonnikoog, voor den 1sten AUGUSTUS van dit jaar.

(§) (§) (§) Een ieder die iets te pretenderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel van wylen *AART CORNELIS ZILSTRA*, in leven gewoond hebbende te Harlingen, en aldaar in den gepasseerden jare overleden, gelieve daarvan op en aangave te doen aan S. POSTHUMA, Koopman in Hout, wonende te Harlingen, die door de Regtbank van eerster Instantie, te Leeuwarden, is aangesteld als Curator in gemelden Boedel, en zulks vóór of op den laatsten JULY 1815.

(§) (§) (§) NICOLAAS BERNHART, gewoond hebbende in de Warmoesstraat, in het Logement *DE DRIE KROONEN*, te Amsterdam, geeft aan de geëerde Kooplieden en Reizenden te kennen, dat hy, met primo JUNY 1815 aanvaard heeft, het van ouds gerenomeerde Logement, genaamd *HET WAPEN VAN VOORST*, in no. 134, mede gelegen in de Warmoesstraat, regt over de Heintje Hoeksteeg; belooft eene prompte en civiele bediening, en beveelt zich in ieders gunst en recommandatie.

)o( )o( )o(Met consent van den SCHOUT der Gemeente Almenum, by Harlingen, gedenkt *JOHANNES VISSER*, kastelein in het Hof van Vriesland, by de Kerkpoort, te Harlingen, op MAANDAG den 3den JULY 1815, des namiddags ten 2 uren, te laten Verharddraven en Vereeren: Eene extra fraaije met ZILVER gemonteerde ZWEEP, —— De Monstering der Paarden zal geschieden des voormiddags ten elf uren, voor gemelde Herberg, en geene Paarden zullen worden toegelaten dan van Zessen klaar, Koopmans waar en tot genoegen der Keurmeesters.

)o( )o( )o(Met vereischt consent, gedenkt A. VAN DYK te geven, op DONDERDAG den 6den JULY 1815, in de Tuin van de Herberg Roma, te Harlingen: Een fraai brillant VUURWERK en ILLUMINATIE, na hetzelve DANS-PARTY.

***** De Boekverkooper J. ALLART in 's Gravenhage, zal uitgeven: Een DICHT-TAFEREEL, vergezeld van een *Authentiek* en *volledig historisch Verhaal*, ter Glorieryke Gedachtenis van de *roemruchtige Overwinning op den 16den JUNY en volgende dagen*, op den algemeenen Vyand behaald, waarin allerbyzonderst de moed en dapperheid, zoo wel als het grootsch beleid van ZYNE KONINKLYKE HOOGHEID, DEN KROONPRINS DER NEDERLANDEN, benevens die der andere doorluchtige LEGERHOOFDEN, en ook de dapperheid onzer *vaderlandsche Helden* zoo luisterryk zyn uitgeblonken; door den heer J. SCHARP, *Th. Dr. Lid van het Instituut en Predikant te Rotterdam.* Een Bericht van Inteekening zal ten spoedigste daarvan aan het Publiek worden aangeboden. Het *Authentiek historisch Bericht* van alle *de merkwaardige byzonderheden* van deze BESLISSENDE OVERWINNING zal verrykt worden met eene Afbeelding van het *Slagveld*, alsmede met eene of meer merkwaardige Afbeeldingen der *treffendste Tooneelen* van dezen *Veldslag*, gegraveerd door den heer R. VINKELES; ten einde dit Stuk te doen strekken tot een MONUMENT dezer groote gebeurtenis, ter aanvankelyke verlossing van geheel *Europa*, byzonder ook van *dit Koningryk*, en roemryk voor alle de dappere *Helden*, welke hun leven gewaagd, en opgeofferd hebben in dezen voorbeeldeloozen en heldhaftigen Stryd.

Te LEEUWARDEN, by de weduwe D. R. SMEDING en M. KOON.

B Y V O E G S E L
T O T D E
LEEUWARDER COURANT.
WOENSDAG, den 28 JUNIJ 1815.

'sGRAVENHAGE, *den 23 Junij.*

Wij WILLEM, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxenburg, enz., enz., enz.

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Voor de Noordelijke Provincien van het Rijk, overeenkomstig de eerbiedwaardige gewoonte, steeds in dezelve in acht genomen, en den niet twijfelachtigen wensch van derzelver bewoners, eenen plegtigen algemeenen Dank- en Bededag te bepalen, welke plaats zal hebben, op woensdag den 5den julij dezes jaars.

2°. Onzen Secretaris van Staat voor de Binnenlandsche Zaken te qualificeren, om de verschillende Kerkelijke Gemeenten op te roepen en uit te noodigen, ten einde zij zich, op dien dag, in de plaatsen hunner godsdienstige zamenkomsten vereenigen, en elk op de wijze, die met hare gebruiken en inrigtingen overeenkomt, den Heere danken en bidden.

3°. Denzelfden Secretaris van Staat aan te schrijven, zoo als geschiedt bij deze, om order te stellen, dat voortaan, zoo lang de oorlog duurt, op den eersten woensdag van iedere maand, Bedestonden gehouden worden tot afsmeeking van 'sHemels zegen op onze wapenen en die Onzer Bondgenooten.

En zal deze resolutie kopijelijk gebragt worden ter kennisse van Onzen Secretaris van Staat voor de Binnenlandsche Zaken, aan wien de uitvoering opgedragen is.

's Gravenhage, den 20sten junij 1815.

(*geteekend*,) W I L L E M.

Van wege den Koning,

(*geteekend*,) A. R. F A L C K.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Griffier ter Algemeene Staat-Secretarie,

(*geteekend*,) S. DASSEVAEL.

Ten gevolge van dit besluit is door den Secretaris van Staat voornoemd aan de Gouverneurs der Provincien of Landschappen toegezonden de navolgende oproeping, ten einde dezelve te doen ter hand stellen aan de Leeraars der verschillende gezindheden, om van de predikstoelen te worden afgelezen, met verdere aanschrijving, om ook omtrent de maandelijksche Bedestonden het noodige te verrigten.

L A N D G E N O O T E N!

Van het vernederend juk eener voorbeeldelooze overheersching verlost, uit de grootste gevaren wonderdadig gered, door de gunstigste uitzigten in de toekomst verblijd, vergaderden Wij, een jaar geleden, op de stem van Onzen geëerbiedigden Souverein, om den Allerhoogsten de plegtige offers onzer levendige dankbaarheid, de vurige wenschen onzer harten voor Vorst en Vaderland, en de ootmoedige betuigingen onzer goede voornemens, voor het oog aller volken, gemeenschappelijk op te dragen.

Glansrijk was de dageraad van ons geluk. De eerste stralen van de zoo lang gewenschte vredezon verkwikten de herlevende menschheid, en beloofden, bij de trapswijze verdwijning der wolken, die derzelver invloed nog belemmerden, eenen heerlijken dag; vooral ook voor *Nederland*, bevrijd van alle twisten en partijschappen, bestuurd naar eene welberekende grondwet, en waarlijk vereenigd onder den vaderlijken schepter van den Vorst onzer keuze. De herdenking aan doorworstelde rampen verhoogde de waarde van ons geluk en van de blijde hoop der toekomst, daar de opgedroogde bronnen van onze welvaart weder geopend werden, koophandel en zeevaart herleefden, en verafgelegene volkeren de herboren Nederlandsche Vlag op nieuw, met herdenking aan vorig geluk, begroetten.

Ten gevolge van den eenstemmigen wensch der Mogendheden, ondersteund door het niet dubbelzinnig verlangen onzer aloude Landgenooten, werden onze grenzen uitgebreid, onze bevolking meer dan verdubbeld. Sedert eeuwen gescheiden broeders reikten ons de hand. Naauwelijks uit het niet herrezen, traden wij in de rij der Staten, waaraan de handhaving van den staatkundigen evenaar en het geluk der wereld werd toevertrouwd.

Zoo heilvoorspellend was de toekomst slechts drie maanden geleden! Maar onverwacht zagen wij de pas boven de kimmen gerezen zon door zwarte wolken bedekt; een verschrikkelijk onweder is losgebroken; andermaal ratelt de donder des oorlogs, en verdrijft den beminnelijken vrede van de aarde, nog doorweekt door bloed en tranen. Zij vlood voor het aangezigt des overheerschers, wien het andermaal gelukte, den pas verloren troon, waarvan zoo veel onheils was afgedaald, te beklimmen.

Duister zijn dikwerf de wegen der Voorzienigheid, maar altoos wijs en goed; zij gedoogde de raadslagen der boozen, maar zorgde tevens, dat de hulpmiddelen aanwezig waren, om hun paal en perk te stellen. Nog waren de Vorsten vergaderd, wien de grootsche taak te beurt viel, om voor de rust en het geluk van Europa te zorgen; nog waren de legers niet ontbonden, voor wier moed en reuzenkracht de dwingelandij bezweek; nog gloeide het edele vuur in de borst der Helden, die den grooten strijd hadden gestreden; toen de ontzettende mare van het gebeurde alle harten met verontwaardiging vervulde, en van alom de heerlegers deed aanrukken, om andermaal vrede en vrijheid te veroveren.

Op de grenzen gelegen van het ongelukkig land, waaruit, sedert twintig jaren, zoo vele naamloze ellenden zich verbreiden, moest *Nederland* vooral door die verschrikkelijke mare ontzet worden. Niets toch was in onzen pas gevormden Staat voorbereid op eene gebeurtenis, door geene menschelijke wijsheid voor af te berekenen. Maar God schonk ons eenen Koning, die, in deze hagchelijke omstandigheden, met bedaarden moed, onvermoeide werkzaamheid en standvastig beleid, alle mogelijke hulpmiddelen berekende, alle krachten verzamelde, om ook ons met waarde te doen verschijnen op het tooneel des grooten oorlogs, van welke uitkomst voor alle volkeren *veel*, maar voor ons *alles* afhangt.

Het teeken ten strijd is gegeven. Reeds hebben geduchte legers, door het hoofd onzer verbitterde vijanden zelf geleid, den vaderlandschen grond op het hevigste aangevallen; reeds storten duizenden onzer dappere verdedigers hun bloed in den woedenden strijd; reeds is de smaad van jaren slavernij en vernedering uitgewischt door hunnen heldenmoed, en de naam van Nederlanders weder eerbiedwaardig onder de volken, zoo als in de dagen der vaderen; ja reeds vervulde de blijmare eener groote overwinning aller harten met geestdrift en dankbaarheid.

In dit beslissend oogenblik, roept ons de stem van onzen Koning tot eenen plegtigen algemeenen dank- en bededag.

Gevoelden wij, te midden van den nood, reeds levendig de behoefte om den troon des Almagtigen met onze gebeden te naderen; zouden wij dan nu, na de reeds aanvankelijk geschonken zege, niet even levendig de behoefte gevoelen, om tevens bij onze gebeden den God onzer goedertierenheid door dankzeggingen te verheerlijken.

Rijke stof van dankzegging vindt zeker ieder onzer in zijnen bijzonderen kring; en niet minder het geheele volk, hetwelk reeds in eene zoo ruime mate de zegeningen der herkregen vrijheid genoot. De aarde gaf ons overvloedig hare vrugten; geene watervloeden verwoesten onze velden, geene besmettelijke ziekten bragten den rouw in onze huizen. Hoe onschatbaar worden ons de weldaden des Allerhoogsten, nu wij moesten vreezen voor derzelver verlies, en nu het geweten aan sommigen onzer welligt het regtmatig verwijt deed, dat zij door ondankbare ongevoeligheid die weldaden hebben beantwoord.

En vooral moeten wij, te midden der gevaren, welke ons omringen, eerbiedig de leiding des Allerhoogsten erkennen, in het schenken der middelen, om dezelve af te wenden. Is Hij het niet, die de Vorsten door eensgezindheid en trouw verbindt, de volken door denzelfden geest bezielt, en ook de Nederlanders sterk maakt, door eendragt en vaderlandsliefde?

De gedachte, dat het God zelf is, die ons in de gelegenheid stelt, door daden te bewijzen, dat wij de herwonnen vrijheid en den ons in Europa toegekenden rang niet onwaardig zijn, zoo wel als de herinnering aan onze wonderdadige redding uit zóó diepe ellende en zoo groote gevaren, en de erkentenis der reeds weder ontvangene bewijzen van Goddelijke hulp mogen ons dan aanmoedigen, om, ook in den tegenwoordigen strijd, onze smeekingen op te zenden tot den heer der heerscharen, zonder wien de arm der helden niets vermag, en de ontwerpen der wijzen tot dwaasheid worden.

Dikwijls werd de God der liefde gehoond door de tegenstrijdige gebeden van Vorsten en Volken, die zijnen zegen dorsten smeeken op de ontwerpen hunner ijdelheid en heerschzucht, op geweld en plundering. Maar met vertrouwen durven wij dien zegen smeeken over wapenen, die alleen gevoerd worden voor het behoud van hetgeen Hij zelf ons gaf, en tot afwering van rampen, ijsselijker nog dan die waarvan Hij ons verloste.

Wij strijden voor onze bezittingen, voor de eer onzer vrouwen en dochteren, voor het leven onzer kinderen; het is de heilige krijg voor Vrijheid en Vaderland! Wij strijden voor de algemeene belangen der menschheid, voor de handhaving van orde en regt, van zedelijkheid en Godsdienst; het is de heilige krijg voor het goede tegen het booze!

In zulken strijd mogen wij den Goddelijken zegen afsmeeken en met vertrouwen daarop hopen, wanneer wij bidden met werken, werken met bidden paren; overtuigd dat wij zonder dien zegen niets vermogen, maar dat dezelve ook alleen kan verwacht worden op zoodanige inspanning van alle onze krachten, als voegt in eenen krijg, waar slavernij, armoede en verachting ons als verwonnelingen zouden volgen, vrijheid geluk en eere ons als overwinnaars zullen kroonen.

Wanneer broederlijke eendragt ons standvastig blijft vereenigen, wanneer elk in zijnen kring doet wat hij kan, de hem gegevene talenten en vermogens met vurigen ijver aanwend; wanneer de rijke zijne schatten, de jongeling zijnen arm welgemoed het Vaderland toewijd; wanneer onzer aller onherroepelijk besluit is; alles des noods voor hetzelve op te offeren, dan zullen de gevaren, waarop wij steeds behooren voorbereid te zijn, alleen strekken om onze krachten te verhoogen, en de zegen heerlijker te maken.

Opgeroepen om den Alregeerder de belangen des vaderlands aan te bevelen, kan er geen dringerder en aangenamer pligt zijn, dan Hem te smeeken voor den geëerbiedigden Koning, die ons het verhevendste voorbeeld schenkt van geheele toewijding aan de zaak des Vaderlands, en wiens groote, maar tevens beminnelijke hoedanigheden hem zoo spoedig de liefde zijner nieuwe onderdanen verwierven, dat dezelve reeds wedijveren met hen, die hem eens als redder ontvingen.

God bekroone zijne onvermoeide pogingen en zij zelf zijne belooning. Hij neme de dappere Prinsen in Zijne hoede, die met beleid aan de spitse onzer benden strijden; vooral ook onzen beminnelijken Kroonprins, die onverschrokken alle gevaren trotseert, reeds met vreugde zijn bloed voor het Vaderland zag vloeijen. God voere hen, met de lauweren der overwinning gekroond, behouden terug in de armen hunner hen zoo teeder beminnende Ouders, om in het midden van een gered volk, de zegeningen der dankbaarheid en der liefde te ontvangen. Hij zegene het geheele Koninklijk Huis, ons zoo dierbaar, ook vooral door de deugden, die deszelfs eerbiedwaardige Vorstinnen versieren.

Dat wij bidden om den Goddelijken zegen over de werkzaamheden van hen, aan wie, onder den Koning, de zorg van 'sLands belangen is aanbevolen, en in het bijzonder over den arbeid der genen, wien de gewigtige taak is opgedragen, om de vermeerderingen en wijzigingen der Grondwet van den Nederlandschen Staat te ontwerpen, welke deszelfs uitbreiding en de veranderde omstandigheden vorderen.

Dat wij bidden voor alle de Vorsten, die zich met onzen Souverein voor de zaak der menschheid vereenigd hebben; voor alle de Helden, die uitgetogen zijn voor haardsteden en altaren, ten einde aller vereenigde krachten dezen laatsten worstelstrijd met geweld en heerschzucht, gelukkig, kan het zijn spoedig, volbrengen.

Smeeken wij, dat, na zoo veel jaren oorlog en verwoesting, de dan eindelijk door stroomen menschenbloed gekochte vrede te duurzamer, en in de gevolgen te vruchtbaarder moge zijn voor het zedelijk, zoo wel

(*Het vervolg op bladzijde twee.*)

als het staatkundig geluk, en voor de godsdienstige vorming der volken, vooral ook van de Nederlanders; op dat de door den nood ontwikkelde geestkracht en inspanning van vermogens, in opvolgende dagen van kalmte en voorspoed, een' rijken oogst schenke.

En mogt vooral aanwas van Christelijke kennis en werkdadige godsvrucht dan ten bewijze verstrekken van hartelijke dankbaarheid aan den God, dien wij thans om redding aanroepen.

Wanneer wij onzen Vader in *Jesus Christus* naderen, met het oog op een zoo verheven doel, en met een hart, doordrongen van het gevoel van ons onvermogen alles alleen verwachtende van den rijkdom zijner genade in onzen Heer en Zaligmaker, en van de kracht van zijnen Heiligen Geest, dan zeker, en dan alleen kunnen wij geloovig op de goedertierene verhooring onzer gebeden vertrouwen.

De Secretaris van Staat voor de Binnenlandsche Zaken,
RÖELL.

BRUSSEL, *den 20 Junij.*

De inwoners dezer stad bevlijtigen zich van alle kanten, om den nadrukkelijksten bijstand van allerhanden aard aan de gekwetste militaire toe te brengen, wordende die bijstand op de bescheidenste wijze aangeboden. Er is alhier een genootschap opgerigt, om de zieken en gekwetsten, die langs de groote wegen verspreid liggen, op te nemen, om dezelve op draagbaren naar de stad te brengen; een ander genootschap voert hun ververschingen, als wijn, bier, bouillon, enz., toe. Men ziet in de straten niet dan personen, die de gekwetsten, op matrassen, hetzij van hunne huizen naar het hospitaal, hetzij van het hospitaal naar hunne huizen, naarmate dat hunne wonden zwaar zijn, overbrengen. Al de militairen keeren tot hunne vorige kwartieren terug, zonder nieuwe inkwartiering-billetten te nemen, als wel verzekerd van het goed onthaal, dat zij aldaar zullen genieten; de gekwetsten worden in alle huizen, voor welke zij stil staan om te rusten, ingenomen; men geeft hun aldaar allen bijstand der kunst en de zorgvuldigste oppassing, en, in weerwil dat het belang van het oogenblik alle bezigheden doet ophouden, arbeidt men niettemin overal, en, gedurende den geheelen dag, aan het vervaardigen van pluksel en windsels. Onze achtingwaardige maire wijst zoodra niet den aard van de behoeften der gekwetsten aan, of zijne oogmerken worden vervuld. Het is waar, deze oproeping geschiedt door eenen regerings-persoon, wiens deugdzaam en onbaatzuchtig karakter eens ieders genegenheid wint. De bijstand der inwoners bepaalt zich niet tot onze edelmoedige verdedigers, maar strekt zich tot de gekwetste Fransche krijgsgevangenen uit, die, ieder oogenblik, in grooten getalle aankomen, en een detachement van die ongelukkigen, 1500 man sterk, hetwelk, heden nacht, ten een ure, op het plein voor de Munt halte hield, werd dadelijk door de geheele buurt bijgesprongen, welke hun die soort van hulp toebragt; want zoodanig is het weldadig karakter van den Nederlander, dat hij de tegenstrijdigste voorwerpen zijns medelijdens, in de uitoefening zijner menschlievendheid, onder een mengt, en het is genoegzaam voor hem, dat een zijner medemenschen lijdt, om dadelijk zijn vriend te worden.

Van den 21sten.

Heden vernemen wij, dat het hoofdkwartier van prins *Blücher* reeds van Charleroi voorwaards gegaan en op franschen bodem is aangekomen. Het hoofdkwartier van den hertog *van Wellington*, welke veldheer gister maar kortstondig hier is geweest, om den Prins van Oranje en andere voorname gekwetsten een bezoek te geven, was dezen morgen te Binch, doch stond gereed, om van daar wederom verder voorwaards te gaan. Het Fransche hoofdkwartier moet gister avond reeds tot Maubeuge teruggeweken zijn.

Een reserve-korps van 33,000 man Hanoveranen en Nederlanders, dat van zaturdag morgen tot gister ochtend in den omtrek van Saintes boven Halle stond, en bijna geen schot heeft gewisseld, heeft mede het eerste kunnen dienen, om, benevens 16 regementen Engelsche kavalerie, den vijand gister te vervolgen. Bij gezegde reserve korps bevonden zich, behalven een uitmuntend park artillerie, 3000 man kavalerie van de schoonste houding.

Het schijnt volkomen zeker, dat gister de Pruissische voorhoede in aanraking is gekomen met een korps Russen, en dat die vereenigde troepen thans op Franschen bodem zijn.

Elken dag, elk uur blijkt het meer en meer, hoe gewigtig, hoe beslissend de overwinning van den 18den geweest zij. De bataille duurde, gelijk men weet, met afwisselend krijgsgeluk tot in den avond voort; maar toen, (de zekerheid bekomen hebbende, dat de Pruissische versterkingen op de aangewezen punten waren aangekomen, en zich gevormd en den aanval begonnen hadden,) liet lord *Wellington* ook eene stoute beweging voorwaarts maken, die den schrik onder de Franschen verspreidde en alles besliste. *Buonaparte*, die alle zijne krachten achtereenvolgende in het centrum tegen *Wellington* wilde gebruiken, had aan zijnen regter flank slechts eene geringe magt afgezonderd om de Pruissen in het oog te houden, en deze kon, toen de Pruissen met magt oprukten, hun doordringen geen oogenblik tegen houden. *Wellington* tevens met de grootste hevigheid aanvaller wordende, geraakten de Franschen aan alle kanten eensklaps in de uiterste verwarring, en dagt het gros hunner armée niet langer aan verdedigen. Het is ook daardoor alleen begrijpelijk, hoe zij genoegzaam al hun geschut, men spreekt thans van meer dan 300 veroverde stukken, en bijna twee derde gedeelten hunner armée hebben kunnen verliezen. Het getal der gevangenen is niet 8,000, niet 13,000, niet 18,000, niet 25,000, zelfs niet 37,00 man, zoo als het achtereenvolgende geheeten heeft, het moet, hoezeer zeker er nog geene staten van hebben kunnen gemaakt worden, en niemand ze juist tellen kan, bijna 60,000 man bedragen, die deels over Antwerpen, grootdeels ook over Luik, vervoerd worden.

Gister avond was deze stad, wegens de groote behaalde victorie, algemeen en schitterend verlicht.

Van den 22sten.

De Erfprins heeft juist niet zulk een goeden nacht gehad, maar was des morgens wel gemoed en zonder koorts. De wonden stonden zoo goed als men konde verwagten.

Buonaparte is den 19den door Charleroi getrokken, van het overschot zijner armée gevolgd wordende, dat op vijf-en-twintig duizend man gerekend werd; dezelve was in de grootste wanorde, en bedreef zeer vele buitensporigheden langs den weg.

Napoleon is te Parys weder terug gekeerd, zijne gewone wijkplaats na groote tegenspoeden.

Sedert gisteren morgen loopt er een gerucht, dat Philippeville, Marienburg en Maubeuge, hare poorten voor de geallieerde troepen geopend hebben; ook zegt men, dat de inwoners van Rijssel de witte kokarde hebben opgezet en er een groot misverstand tusschen de troepen te Valenciennes heerscht, wier kommandant, die men verdagt hield van koningsgezind te zijn, afgezet is.

Gisteren kwam hier een groote trein zeer fraaije schipbruggen door met al hun toebehooren, welke aan de Engelsche armée behoorde; ook zijn hier van Antwerpen twee Engelsche bataillons aangekomen.

Er liggen op het slagveld nog zeer vele gekwetsten; de burgers van Brussel begeven zich met wagens en voertuig derwaart, om die ongelukkigen naar deze stad overtebrengen.

In een particulieren brief van een Hollander, uit Nivelles, den 20sten, leest men onder anderen het volgende:

„ Ons hoofdkwartier wordt van hier naar Mons of Baume overgebragt. De Pruissen zijn reeds op het Fransch grondgebied ingerukt en morgen denken wij mede den vaderlandschen bodem te zullen verlaten. De Franschen zijn in totale deroute; hun verlies in geschut en krijgsgevangen is alleraanzienlijkst. De woede, waar mede men van wederzijde gevogten heeft, is niet te beschrijven. Drie dagen lang heeft men onophoudelijk gestreden of liever gemoord; het was geen geregelde strijd, maar een bloedbad; zelfs heeft men met de vuist gestreden, en er waren oogenblikken waarin noch de Franschen noch de onzen kwartier gaven. Gevangen Franschen verhalen, dat zij *Buonaparte* bloots-hoofds het slagveld, vliegende hebben zien verlaten."

LEEUWARDEN, *den 27 Junij.*

De buitengewone Staats-Courant, no. 6, van vrijdag den 23sten junij, behelst een gedetailleerd rapport van den hertog *van Wellington*, betreffende de krijgsverrigtingen op onze grenzen en de luisterrijke overwinning van den 18den junij, in welk rapport Hoogstdezelve meldt, dat de Fransche krijgsmagt, welke den 15den de Sambre overtrok en de Pruissische posten bij Thuin en Lobes aantaste, bestond uit het 1ste, 2de, 3de, 4de, 5de en 6de armée korps, de geheele garde, en bijna de geheele kavalerie, onder bevel van *Buonaparte* in persoon. Het korps van den generaal *Ziethen*, hetwelk op dat punt stond, retireerde zich van daar op Fleurus, waarop de maarschalk *Blücher* zijne armée bij Sombreffe bijeen trok, terwijl de hertog bevel aan zijne armée gaf, om zich aan Les Quatre Bras (alwaar de straatwegen van Namen op Nivelles, en van Charleroi op Brussel elkander kruissen), te vereenigen.

Den 16den, werden de troepen bij Les Quatre Bras door het eerste en tweede korps en eene afdeeling kavalerie onder den generaal *Kellerman* aangevallen en vorst *Blücher* door het overige van de Fransche armée. De Nederlandsche en Engelsche troepen sloegen bij Les Quatre Bras alle de aanvallen van een overmatigen vijand manmoedig af. Bij deze gelegenheid roemt de hertog het moedig gedrag van den Prins van Oranje uitermate en betreurt het verlies van den dapperen hertog *van Brunswijk*.

Niettegenstaande vorst *Blücher* de positie van Sombreffe tegen een overmagtigen vijand hardnekkig had blijven inhouden, vond hij zich echter gedrongen om des nachts op Waveren te marscheren, ten einde zich met het korps van den generaal *Bülow* te vereenigen. Deze beweging maakte eene daarmede overeenstemmende achterwaartsche beweging van den hertog *van Wellington* noodzakelijk, welke zich met zijne armée in den loop van den 17den naar de positie van Waterloo begaf, hetwelk hij zonder door den vijand ontrust te worden, ter uitvoer bragt, behoudende over Ophain de gemeenschap met vorst *Blücher*.

In deze positie werd de hertog den 18den door de geheele vereenigde Fransche magt met uitzondering van het 3de korps, hetwelk de Pruissische armée observeerde, woedend aangevallen. De herhaalde en hardnekkige pogingen des vijands werden echter gedurig afgeslagen en wel inzonderheid de laatste wanhoopige, welke des avonds bij Les Haijes Saintes plaats had, als wanneer de hertog bemerkende dat de vijanden in groote wanorde retireerden, en zich verzekerd hebbende, dat de generaal *Bülow* reeds over Planchinois en la Belle Alliance, zich aan zijnen linker-vleugel aansloot, op zijn beurt een algemeenen aanval deed, welke op alle punten volmaakt gelukte en den vijand in groote wanorde op de vlugt joeg.

De hertog meldt verder, dat de vruchten dezer overwinning bestaan uit 150 stukken met al derzelver ammunitie, benevens nog 60 andere stukken en verschillende rijtuigen en bagage van *Buonaparte*, „ den Pruissen in handen gevallen"; dat het aantal der gemaakte krijgsgevangenen reeds 7000 man beloopt; dat deze voordeelen echter niet bevochten hebben kunnen worden, zonder een zeer aanmerkelijk verlies, en dat het hem zeer smert daar te moeten bijvoegen dat het onze zeer groot is. De Engelsche generaal *Picton* is gesneuveld, graaf *Uxbridge*, en de generaal *Cooke* zijn zwaar gewond. Voorts roemt de hertog zeer het gedrag van de Nederlandsche generaals *Trip* en *d'Aubremé*, en prijst inzonderheid de uitstekende dapperheid en het beleid van Z. K. H. den Prins van Oranje.

In een rapport van den 22sten, meldt Z. K. H. de Prins van Oranje, de bijzonderheden van den slag van den 18den. Z. K. H. zegt onder anderen daarin, dat het niet mogelijk is te beschrijven, met welke verbittering men de zes laatste uren gevochten heeft, en met welke hardnekkigheid de hevigste kavalerie-aanvallen des vijands, die steeds door het centrum wilde heen boren, werden afgeslagen; dat alle de Nederlandsche troepen van alle wapen, met de meeste dapperheid gestreden hebben; dat de divisie van den generaal *Chassé*, als behorende destijds tot het korps van den generaal *Hill*, eerst laat in het gevecht gekomen is, doch zich mede dapper gekweten heeft, en wel bijzonder de generaal *Chassé* en zijne brigade commandanten in persoon; dat in afwachting van de opgave der geledene verliezen en der personen, die hebben uitgemunt, Z. K. H. de navolgende kan opgeven, welke zich onder zijn oog zeer hebben onderscheiden: De generaal *Collaert*, (gekwetst); *Perponcher*, *van Merlen* (gesneuveld) *Trip*, *Gignij*; de luitenant-kolonels *Coenegracht* (gesneuveld) *de Bruijn*, *Lechleitner* (gekwetst), *Westenberg*; de majoors *Hegman* (gekwetst, *Mercx*, *de Bryas* (gekwetst) en *de la Sarras*. Z. K. H. roemt eindelijk zeer het gedrag van den generaal *Constant de Rebecque* en van alle zijne adjudanten.

Te LEEUWARDEN, by de weduwe D. R. SMEDING en M. KOON.